

Nyt fra Nordbycentret

Dette nyhedsbrev byder på 4 artikler.

'Læse-Leg udbredes til dagplejen' beskriver oplæg ved flersprogspædagogerne, der har inspireret dagplejepædagoger til at implementere Læse-Leg-Mini i alle dagplejehjem i hele Slagelse Kommune.

I *'Nyt fra Stabil Start'* beskriver medarbejderne deres nye arbejdsgange. Læs deres artikel og få viden om kursus, der hjælper med at bryde tabuer om alkoholproblematikker.

'Trods traumer med affektregulerende legegrupper' zoomer ind på de inkluderende legegrupper, som Mette Christner, Pædagogisk Inklusionsvejleder, og specialpædagogen Katja Klittum har samarbejdet om i Søbjerggård Børnehus. Denne artikel inspirerer til at gøre *usynlige børn synlige* – med ganske få virkemidler.

I artiklen *'Flere familier får frirum'* kan du læse om de fællesarrangementer, der i særlig grad giver venskabsfamilierne frirum i hverdagen. Senest *'Musikalsk Legestue'* og *'Frirum Lab'*.

Alle artikler i nyhedsbrevet baserer sig på interview, eller redigeringer, ved Heidi Mengel-Christensen, Pædagogisk Antropolog i Nordbycentret og redigeret af centerleder Maria Ringsmose.

God Læselyst!

Tidlig Læse-legs-koncept udbredes til dagplejen

23/11-2016 holdt Heidi Clausen og Fatma Koca, flersprogpædagoger fra Nordbycentret, oplæg for 25 dagplejere i Slagelse om sprogpædagogiske metoder. Inspireret deraf skal Læse-Leg udbredes til dagplejere i hele kommunen.

"Vi holdt oplæg om Læse-Leg-Mini, dialogisk læsning og tematisk sprogarbejde. Med Læse-Leg opøver børnene en lyttekompetence og leger sig til udvalgte fokusord", starter Heidi.

Læse-Leg formidler en helt ny tilgang til læsning og rummer også en forældredel, baseret på breve oversat til mange sprog, så også flersprogede forældre har muligheder for at få information og inspiration på deres modersmål, en DVD mv.

Fordelene ved at introducere Læse-Leg-Mini på 0-3-årsområdet er mange, påpeger flersprogpædagogerne. Materialerne er let tilgængelige og i dagplejen er der få curricula-krav. "Det betyder, at valg af bøger mere uforstyrret kan følge børnenes interesser", fortæller Heidi: "Samtidig kan dagplejerne se en direkte sammenhæng med de børnegrupper, de arbejder med – og de anbefalede Læse-Legs-grupper", supplerer Fatma.

Der er dog også strukturelle udfordringer forbundet med indførelse af Læse-Legs-konceptet i dagplejen, bl.a. et stort aldersspænd. Derfor bliver Legestuen på Ærøvej udpeget til Læse-Legs central, så flere alderssvarende Læse-Legs grupper kan blive sammensat på kryds og tværs af dagplejere.

"Vi blev alle meget inspirerede af Læse-Legs oplægget", fortæller Pia Greis, dagplejepædagog fra Slagelse, og fortsætter: "Vi pædagoger fremlagde konceptet til et møde med ledelsen og blev enige om at brede Læse-Leg ud til alle vores dagplejere i 2017. "

Arbejdet starter op i dagplejernes netværksgruppe, der har fokus på sprog. " Her skal vi holde oplæg til foråret 2017" tilføjer Heidi og Fatma. "Vi vil bl.a. zoome ind på,

hvordan man kan indrette læringsmiljøer for at styrke visualiseringen af leg og læring".

Flersprogpædagogernes ydelseskatalog

En del af flersprogpædagogernes opgaveportefølje er at udbyde vejledning og holde oplæg i dagtilbuds-regi. Oplæggene fokuserer på *overgangsarbejdet* og at styrke *den tidlige indsats* af sprogindlæring hos børn. Ønsker du mere info, kontakt da Maria Ringsmose på mail: marri@slagelse.dk eller mobil: 20455610.

Sprogvejleder Jette Løntoft, der har arbejdet med børns sprogtilegnelse de sidste 30 år, har været med til at udvikle Læse-Legs-materialet. Vi har samlet en række af hendes bedste råd nedenfor.

De bedste råd til Læse-Leg:

- 1) Lad dygtige og engagerede læsere, der mestrer modersmålets nuancer, stå for LÆSE-LEG
- 2) Forklar ikke ord med ord, for småbørn har ikke kendskab til, hvad de andre ord betyder!
- 3) Dramatisér ord: Morris klynkede, hvordan lyder det? Det handler om at få ordene kropsliggjort.
- 4) Visualiser ord gennem billedbøger og illustrationer - samtidig med tekst.
- 5) Sortér ikke ord. Eksempelvis sorteres navneord i vendespil. Det hjælper slet ikke de små, for sprog bygges op i bredden, fastslår Jette Løntoft.
- 6) Når I er gået ned på børnenes niveau, så husk at 'tage børnene med op igen': Kvalificér og udvid samtalens sproglige niveau.

Nyt fra Stabil Start

Stabil Start har eksisteret i 10 år og er nu i gang med forløb nr. 16. Målgruppen er kvinder med børn i daginstitutionsalderen, som har andre problemer end ledighed. Forløbets varighed er 6 mdr. Kvinderne møder kl. 9-14 mandag-fredag.

Indsatsen tæller 2 specialister – Mette Sass, ansat maj 2016 og Connie Jensen, der har arbejdet i Stabil Start siden opstart i 2006.

I forløbet afklares/vejledes kvinderne ift. fremtid, job, uddannelse samt hverdag, herunder økonomi, planlægning, forældrerolle, kost m.m.

”Det betyder at nogle kvinder starter i job eller uddannelse i forløbet, mens andre kvinder har mere behov for at komme i virksomhedspraktik, eller andre tiltag i forløbet. Altså differentiering i samarbejdet med kvinderne”, fortæller Mette og Connie sammenhængt.

Stabil Start optager kursister 2 gange årligt – i foråret og i efteråret. Der indkaldes til samtale- og visitation, hvor rette gruppe til det halvårige forløb sammensættes. Ønsker du mere viden om Stabil Start, eller kender en kvinde/mor, som kunne have glæde af et forløb i Stabil Start, så kontakt endelig:

Connie Jensen på tlf.: 30 78 58 21
Mette Sass på tlf.: 30 78 58 22

Bryd tabuer om alkohol

Connie Jensen er kommunal nøgleperson og bidrager til det forebyggende kommunale samarbejde om at håndtere alkoholproblemer i familier. Stabil Start-medarbejderne har for nyligt deltaget i kurset: ”Lad os tale om det! – italesættelse af alkoholforbrug og overforbrug med børn og voksne”.

Kurset gav medarbejderne nyttig viden om tidlig opsporing – og støtte til familier med alkoholproblemer. Undervisningen blev forestået af to medarbejdere fra Alkoholenheden, Slagelse Rusmiddelcenter.

Faktaboks

Alkoholisme er et tabu i det danske samfund og ca. hver 10. danske barn vokser op i familier med alkoholproblemer. Det er derfor vigtigt, at vi som professionelle kan italesætte alkoholproblematikker sammen med børn og voksne.

Kurset gav faktisk viden om alkohols indflydelse på *hjerne, psyke og krop* og viden om:

- Hvordan der kan spørges ind til forbrug
- Hvilke tegn der kan holdes øje med
- Hvordan en samtale om barnets trivsel planlægges og afholdes
- Bud på handleplan – fra bekymring til handling

”Vi anbefaler at gøre brug af Alkoholenheden,” understreger Mette og Connie, og fortsætter: ”Betydningen af videndeling, faglig sparring og sparring i personalegruppen er stor, så der kan blive sat fokus på en udbredt problemstilling, som ellers kan være vanskelig at italesætte og håndtere.”

Trods traumer med affektregulerende legegrupper – interview med Pædagogisk Inklusionsvejleder Mette Christner og specialpædagog Katja Klittum
De har samarbejdet om inklusionsvejledernes legegrup-
peforløb i Søbjerggård Børnehus og forklarer, hvorfor
legegruppen har virket.

De pædagogiske inklusionsvejledere samarbejder med dagtilbud om børn, som er svære at få med i børnefællesskaberne: "Vi oplever på den ene side dagtilbud der, ud fra de bedste intentioner, har prøvet alt!", siger inklusionsvejlederen Mette, "og på den anden side oplever vi, at børnene ofte er blevet mødt på et mentalt plan, hvor de ikke befinder sig – før end de er blevet mødt på deres sanser og følelser."

Mentalisering:

Når et barn *ikke* er blevet spejlet og affektreguleret normalt under sin opvækst, ved barnet ikke hvordan det skal forstå de mentale tilstande, der ligger bag andre børn og voksnes adfærd.

"Vi møder børnene, hvor de er: Hjælper dem med at regulere deres 'arousal' med affektregulerende legegrupper", pointerer inklusionsvejlederen Mette.

Legegruppens organisering:

- Pædagogiske inklusionsvejledere som tovholdere
- En (stue)pædagog, og
- 4-6 børn

Deltagerne mødes om fire affektregulerende legesessioner på ½ times varighed

Mål:

- At øge børnenes evne til at kunne synkronisere og afstemme sig med andre børn og voksne
- Glædesfyldt samvær og leg
- Understøtte børnenes/de voksnes evne til samspil og affektregulerende leg.

Målgruppen inkluderer 'sprog børn', da legene baserer sig så meget på gestik, at børnene stort set ikke behøver dansk sprog for at være med.

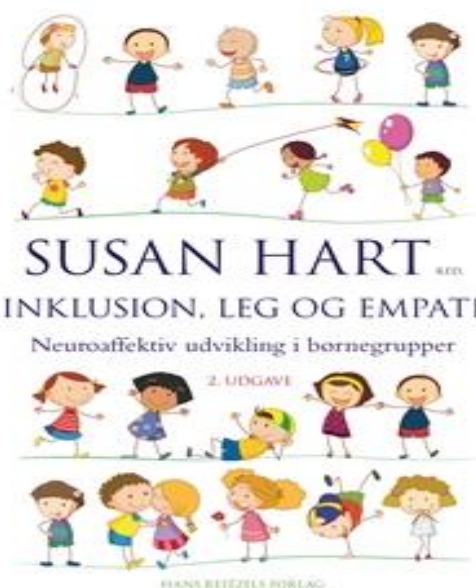
Specialpædagogen Katja har fulgt den positive udvikling af legegrupperne hos en 4-årig dreng med traumer i bagagen. Hun fortæller, at drengen tidligere "slog meget", manglede dansk sprog og legevanthed. "Kognitivt fejlede han intet", påpeger Katja, men "adfærds-mæssigt var han nede på 1½ år. Samtidig kunne han kun fagter for at spise og drikke."

Legegruppen har på flere måder hjulpet den 4-årige: "Han er blevet bedre til at vente på sin tur og give plads til andre – også udenfor legegruppen", tydeliggør Katja og fortsætter: "Der er blevet skabt en såkaldt 'inklusionsbro', for nu leger han også 'restaurant-lege' med legegruppens piger, hvor han tidligere søgte 'boksedrengene'".

Vidensdelingen klarer specialpædagogen ved p-møderne: "Vi har talt om, hvad det vil sige at blive set! Hvor vigtigt det er at få sunget en lille sang og få sagt sit navn, for så bliver man pludselig synlig for alle de andre børn". Katja svarer prompte på, om inklusionsvejledernes legegrupper er anbefalelsesværdige: "Ja! I en drømmeverden burde alle bruge det. Så får vi øje på alle børnene – og deres kompetencer, og så får børnene øje på hinanden".

Det at gennemføre legeforløbene i en travl hverdag, er ikke noget problem:

"Der går kun én pædagog fra! Én pædagog, der alligevel var på. Og så får man 'smæk for skillingen' for alle 4-6 børn."

"Sammen med mine kollegaer vil jeg gerne blive endnu bedre til at spotte tidligere tegn på leg hos de børn, der står udenfor fællesskabet", afrunder Katja.

Principperne bag:

Legegrupperne bygger på: 'Sunshine Circles' og 'Theraplay'. Læs mere i Susan Harts bog: 'Inklusion, leg og empati'. Ønsker du mere viden om legegrupperne, kontakt da Helle Birkvad Rasmussen, Teamleder for De Pædagogiske Inklusionsvejledere på mail: hbras@slagelse.dk eller tlf.: 24 95 27 46.

Flere familier får frirum

Venskabsfamilieordningen skaber frirum i hverdagen. Både når en familie møder deres egen venskabsfamilie - og når hele familienetværket tager på udflugter sammen.

Lørdag d. 19/11 fik det flerkulturelle familienetværk velkomstsang på flere forskellige sprog, da musiker Kristian Skårhøj bød velkommen på Slagelse Bibliotek. Kristian har stået i lære hos Bobby McFerrin, guru for improvisationsmusik.

Han fortæller, at: *"Musik og sang kan skabe et helt unikt sammenhold. Specielt når den bliver brugt til at improvisation, som opfanger børnenes egne kreative ideer"*.

På billedet øverst th. ses de små i fuld sving med at komponere en fællessang – ud fra improvisationer over deres favoritlege. Vil du vide mere om 'Den Musikalske Legeplads', så klik [her](#)

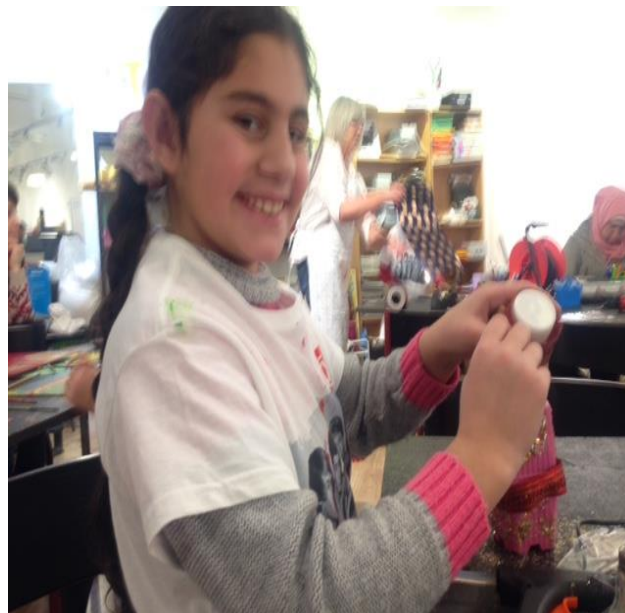
Lørdag d. 10 december tog hele venskabsfamilienetværket til Frirum Lab i Vestsjællandscentret. Værkstedet fremmer udvikling, kreativitet, leg og læring. Med overskudsmaterialer og digitale redskaber, blev mange fantasifulde eid- og julegaver kreeret.

På billederne ses nogle af de fantasifulde jule- og eid-gaver frembragt af venskabsfamilier 10/12-2016.

På gavekortet til tovholderen har hun skrevet: "Jeg kommer fra Syrien – jeg er glad i Danmark".

Frirum Lab har åbent den *sidste og første søndag* i måneden. Det er gratis for alle interesserede.

Spred endelig ordet, hvis du kender en småbørnsfamilie, der savner frirum i hverdagen og legekammerater til deres børn. For tiden mangler vi særligt etnisk danske familier til match med syriske familier. Tovholder Heidi Mengel-Christensen kan kontaktes på tlf.: 21 37 69 84, mail: heimc@slagelse.dk

Kunstværket ovenfor er skabt af en syrisk mor. Hun fortæller, at: "Julemanden stopper krigen i Syrien og kommer med gaver og kærlighed på sin rejse fra Syrien til Danmark".

